

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 โดยมีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา 2) เพื่อศึกษาผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัยใช้กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 214 คน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา 100 % และทำการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปโดยใช้ค่าสถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ที่ได้จากการสอบถามกลุ่มตัวอย่าง สรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. ผลการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำในภาพรวมอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายการจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ ภาวะผู้นำทางจริยธรรม ภาวะผู้นำการมีส่วนร่วม และภาวะผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง และคะแนนเฉลี่ยน้อย คือ ภาวะผู้นำที่ต้องการแก้ปัญหา

2. ผลการศึกษาผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความเห็นว่าการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมากและเมื่อพิจารณาเป็นรายมาตรฐานจากคะแนนเฉลี่ยมากไปหาน้อย คือ มาตรฐานด้านการบริหารและการจัดการศึกษา ด้านการพัฒนาชุมชนแห่งการเรียนรู้ และมาตรฐานด้านการเรียนการสอนและคะแนนเฉลี่ยน้อย คือ มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน

3. ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพ ภายในตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันอยู่ในระดับ ปานกลาง โดยค่าของตัวแปรทั้งสองแปรปรวนร่วมกันเท่ากับร้อยละ 33

อภิปรายผล

ผลการศึกษาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาพบว่าผู้วิจัยนำเสนอการอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. ผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2543 : 21) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารจะต้องมีเทคนิควิธีการและทักษะของการบริหารงาน ตลอดจนถึงมีบทบาทเป็นผู้กำหนดทิศทาง ผู้กระตุ้นการเป็นผู้นำ ผู้วางแผน ผู้ตัดสินใจ นักจัดองค์การ ผู้ประสานงาน ผู้บริหารงานบุคคล ผู้บริหารงานทรัพยากร ผู้ประเมินและประชาชน ในพิธี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่มีส่วนช่วยให้สถานศึกษาประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลว สถานศึกษาหากมีผู้นำหรือ ผู้บริหารที่มีความรู้ สามารถ ประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญ สถานศึกษาก็สามารถที่จะแข่งขันกับผู้อื่นได้ และประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่วางไว้

2. ผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ผู้บริหาร มีความเห็นว่าผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในภาพรวมมีคุณภาพอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับ ศิริลักษณ์กมล ปณิธานธรรม (2551 : ออนไลน์) ที่กล่าวว่า การพัฒนาการศึกษาต้องมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ทั้งในส่วนที่เป็นปัจจัย กระบวนการ และผลผลิต ซึ่งสถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันในการจัดการศึกษาให้ได้มาตรฐาน และมีคุณภาพทัดเทียมทั่วประเทศ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้มีการดำเนินการประกันคุณภาพการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนด และผ่านการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) อย่างน้อย 2 ครั้งแล้ว สถานศึกษาทุกแห่งจึงต้องมีการดำเนินการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่องมีประสบการณ์ในการบริหารจัดการ

3. ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา กับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา มีความสัมพันธ์ที่ระดับนัยสำคัญ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ โดยมีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับปานกลาง สอดคล้องกับ สมาน รังสิโยกฤษฎ์ (2525 : 7) ถือว่า ผู้บริหาร คือ “คน” ที่เป็นปัจจัยสำคัญที่สุดในการบริหาร เพราะเป็นผู้ที่ใช้ปัจจัยในการบริหารอื่น ๆ ไม่ว่าจะเป็นเงิน วัสดุ สิ่งของ และวิธีการปฏิบัติงาน ดังนั้นหากองค์กรหรือหน่วยงานใดสามารถหาคนดีมีความรู้

ความสามารถเข้าปฏิบัติงานและสามารถดึงดูดผู้มีความรู้และความสามารถให้อยู่ปฏิบัติงานในองค์กรหรือหน่วยงานนั้นจะต้องเจริญก้าวหน้าสามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ และ วิชัย โถสุวรรณจินดา (2535 : 111) กล่าวเสริมว่าในการทำงานของบุคคลในองค์กรจะมีประสิทธิภาพเพียงใดและช่วยให้องค์กรบรรลุเป้าหมายเพียงใดนั้น ผู้บริหารองค์กรต้องสามารถเข้าใจถึงความต้องการของบุคคลในองค์กร และผสมผสานความต้องการนั้นให้เข้ากับจุดมุ่งหมายขององค์กรในขณะเดียวกันก็สามารถทำให้บุคคลมีความพึงพอใจในการทำงานซึ่งจะทำให้เกิดความกระตือรือร้นปรารถนาที่จะทำงานให้บรรลุเป้าหมายขององค์กร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาจะได้ผลมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับ ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา ถ้าผู้บริหารสถานศึกษามีภาวะผู้นำสูงก็จะทำให้ผลการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสูงขึ้นด้วยเช่นกัน

ข้อเสนอแนะ

การจากศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษากับผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่พระนครศรีอยุธยา เขต 1 และ เขต 2 มีข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย ดังนี้

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 ควรจัดอบรมสัมมนาเพื่อพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีความรู้และทักษะและพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษา
2. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2 นำผลการวิจัยไปพัฒนาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาและบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในสังกัดประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย
3. ผู้บริหารสถานศึกษาควรที่จะต้องมีการพัฒนาภาวะผู้นำที่ต้องการแก้ปัญหา โดยการศึกษาค้นคว้าหรือเข้ารับการอบรมตลอดจนพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง
4. ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ไปเผยแพร่ให้ครูในสถานศึกษาต่าง ๆ โดยการจัดประชุมสัมมนา โดยเฉพาะมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน
5. ครูควรได้ศึกษาผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยเฉพาะมาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียนและมาตรฐานด้านการเรียนการสอน โดยการจัดประชุมสัมมนา เพื่อหาแนวทางในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนและพัฒนาคุณภาพด้านการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

เพื่อเป็นการพัฒนาส่งเสริมภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาและผลการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ให้บรรลุเป้าหมาย ผู้วิจัยขอเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

1. ควรศึกษารูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำที่ต้องการแก้ปัญหาของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2
2. ควรศึกษาแนวทางพัฒนาคุณภาพผู้เรียนของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2
3. ควรมีการศึกษาโปรแกรมการพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2
4. ควรศึกษาวิจัยการติดตามและประเมินสมรรถนะภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2
5. ควรศึกษาองค์ประกอบของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำที่พึงประสงค์ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา เขต 1 และเขต 2